

મન્યુરન મંચિખાદાં (Integers)

ખાંડિખામ યા.

- ① યુખાના મિંદગી દિંધ છે ખાંડિખાનાં ઉદાહરનાં દિંધ, મિંધ દિંધ ખાંડિખાનાં યનાડમર ખાંડિખાનાં મિંધાડમર મન્યુરન મંચિખાદાં ને દરડ મરદે ગાં.

રમાઉદા ખાંડિખા

ખાંડિખા રમાઉદા ખાંડિખા યેમે રદદાઉદા

- ② યેઠ લિંધીખાનાં રા ઉલટ લિંધી:

(a) 500 રુપદે રા લાડુ — 500 રુપદે રી ગાંડી

(b) દેંર યાંડે દિંધ 70 રુપદે રદદાઉદા — દેંર યાંડે દિંધ 70 રુપદે રાંડાં રાંડાં.

(c) 1000 રુપદે ખાંડિખા રમાઉદા — 1000 રુપદે રદદાઉદા

(d) 326 B.C — 326 A.D

(e) મમંરુર ડાંડે 500 મીટર યેંઠાં — મમંરુર ડાંડે 500 મીટર ઉંધર

(f) 0°C ડેં 25° ઉંધર — 0°C ડેં 25° યેંટ

- ③ યુખાના ડેંધર 2 દિંધ દિંધીખાનાં મારીખાનાં મચિડીખાનાં ને મન્યુરન મંચિખાદાં નાં દરમાડે ?

(a) 500 રુપદે રા લાડુ — +500

(b) દેંર યાંડે દિંધ 70 રુપદે રદદાઉદા — -70

(c) 1000 રુપદે ખાંડિખા રમાઉદા — +1000

(d) 326 B.C — 326 A.D

(e) મમંરુર ડાંડે 500 મીટર યેંઠાં — મમંરુર ડાંડે 500 મીટર ઉંધર

(f) 0°C ડેં 25° ઉંધર — 0°C ડેં 25° યેંટ

④ ਜੇਹੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਮਾਤਰਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਦਰਿਕਨ ਮੰਤਰਿਕਾਵਾਂ ਨਾਲ ਰਲਾਉਂਦੇ

(a) 500 ਰੁਪਏ ਅਕਾਂ ਅਨ $\rightarrow +500$

(b) ਇੱਕ ਹਟਾਈ ਅਕਾਂ, ਅਸ ਤੋਂ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਮੀਟਰ

ਉੱਚਾ ਉਡ ਰਿਹਾ ਹੈ $\rightarrow +2000$

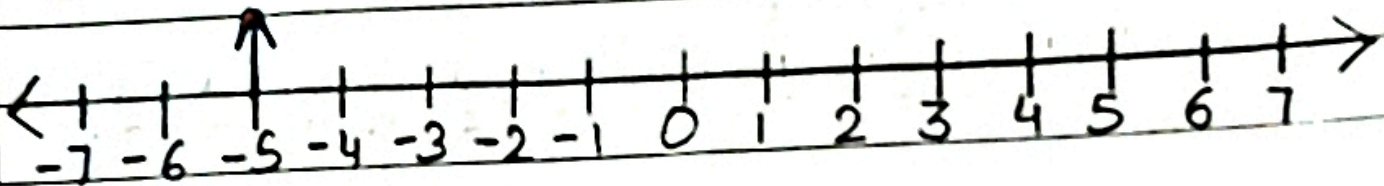
(c) ਬੈਂਕ ਥਾਂ ਤੇ ਇੱਕ 700 ਰੁਪਏ ਡੱਕ ਵਾਉਣਾ $\rightarrow -700$

(d) ਇੱਕ ਗੋਤਾਬੰਦ ਅਸ ਤੋਂ 6 ਫੁੱਟ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਤੱਕ

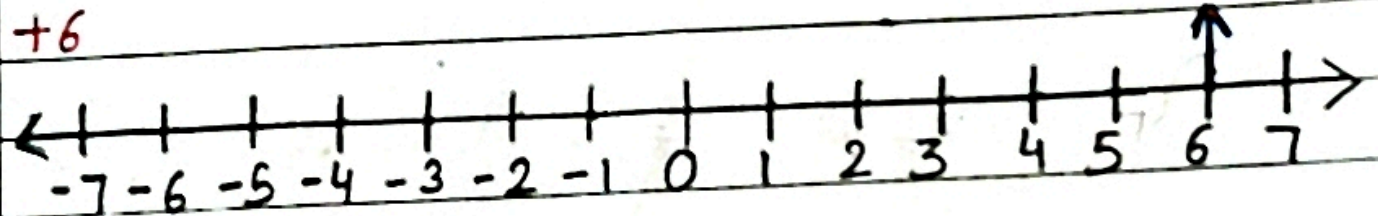
ਗੋਤਾ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ $\rightarrow -6$

⑤ ਜੇਹੇ ਲਿਖੀਆਂ ਮੰਤਰਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੰਤਰਿਕਾ ਰੱਖਾ 'ਤੇ
ਰਲਾਉਂਦੇ $\rightarrow$

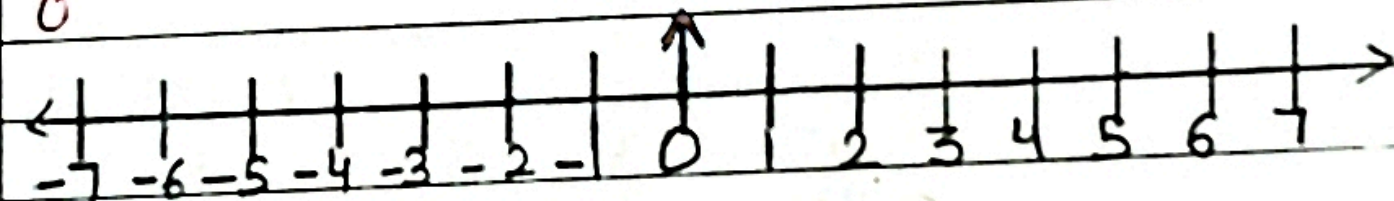
(a) -5



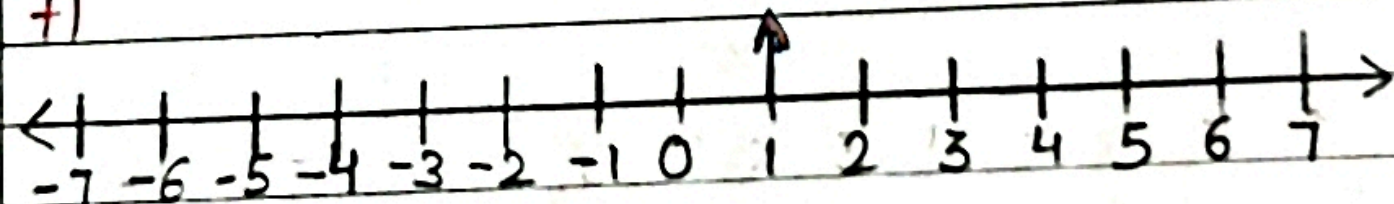
(b) +6



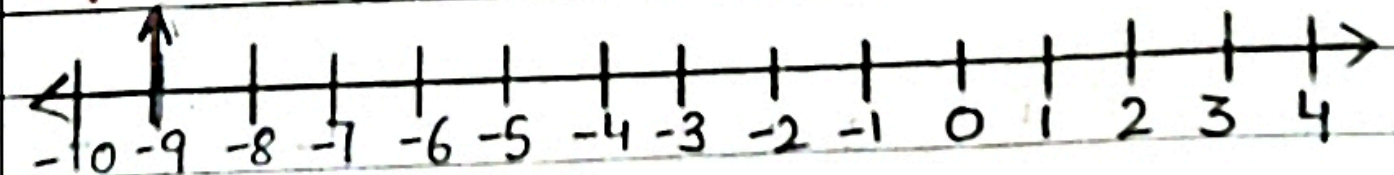
(c) 0



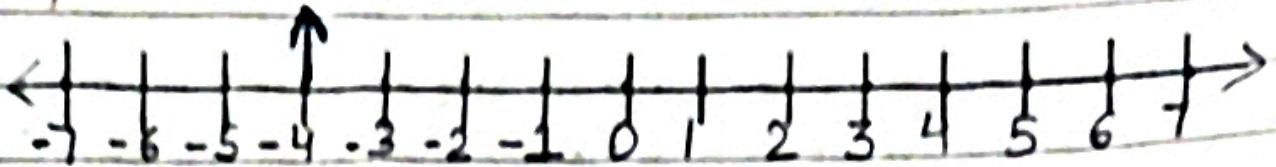
(d) +1



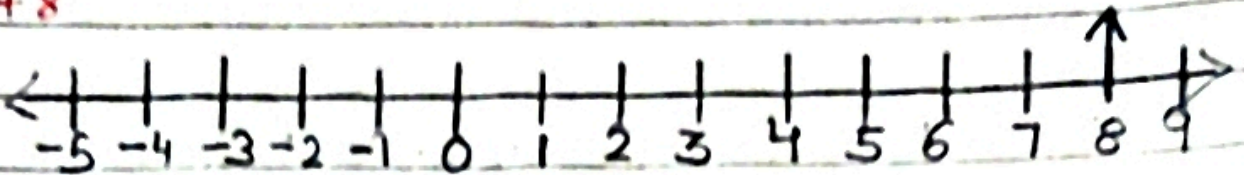
(e) -9



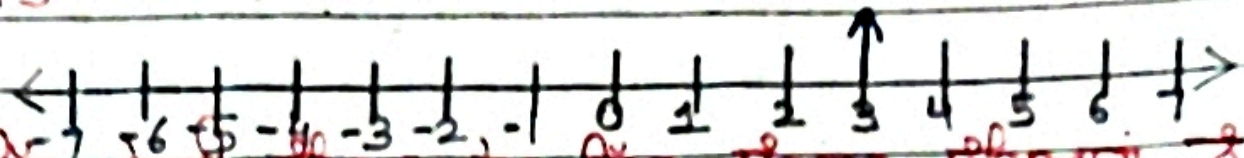
(f) -4



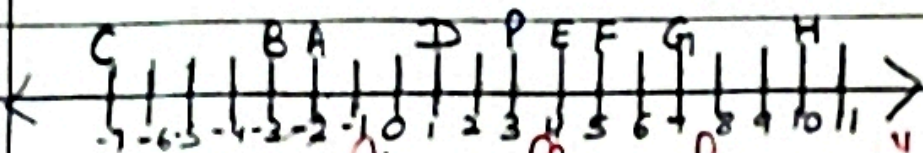
(g) +8



(h) +3



⑥ ਇੱਕ ਲੰਬੀ ਸੰਖਿਆ ਰੇਖਾ ਉੱਪਰ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਸਿੱਖਣਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ A, -2 ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਹੈ। ਸੰਖਿਆ ਰੇਖਾ ਯਾਨਕਾਰ ਹੋਣ ਹਿੱਤੇ



(a) -3 ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਧਿਰੇ ਕਿਹੜਾ ਹੈ।
B

(b) ਧਿਰੇ B ਦੇ ਉਲਟ ਇੱਕ ਧਿਰੇ ਯਤਾ ਕੋਂ ਜਾਣੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ P ਲਿਖੋ।

$B = -3$, -3 ਦਾ ਉਲਟ $+3$

$P = +3$

(c) ਧਿਰੇ C ਜਾਂਤੇ E ਸਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਲਿਖੋ।

$C = -7$

$E = 4$

(1) ਸੰਖਿਆ ਰੇਖਾ 'ਤੇ ਛੰਨਿਤੁ ਬੀਤੇ ਗਏ ਹਿਮ ਖਿੱਚੇ
ਹਾ ਛੱਲ ਗਏ ਤੇ ਘੱਟ ਹੋਂ।

$$C = -7$$

(1) ਜੇਹਾਂ ਹਿੱਤੇ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਸੰਕੇਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਿੱਤੀ ਸੰਖਿਆ
ਸੰਖਿਆ ਰੇਖਾ ਤੇ ਘੱਟੇ ਧਾਮੇ ਹੋਂ।

(a) 2, 9

9 ਸੰਖਿਆ ਰੇਖਾ ਤੇ ਘੱਟੇ ਧਾਮੇ ਹੋਂ। (9 7 2)

(b) -3, -8

-3 ਸੰਖਿਆ ਰੇਖਾ ਤੇ ਘੱਟੇ ਧਾਮੇ ਹੋਂ। (-3 7 -8)

(c) 0, -5

0 ਸੰਖਿਆ ਰੇਖਾ ਤੇ ਘੱਟੇ ਧਾਮੇ ਹੋਂ। (0 7 -5)

(d) -11, 10

10 ਸੰਖਿਆ ਰੇਖਾ ਤੇ ਘੱਟੇ ਧਾਮੇ ਹੋਂ। (10 7 -11)

(e) -9, 9

9 ਸੰਖਿਆ ਰੇਖਾ ਤੇ ਘੱਟੇ ਧਾਮੇ ਹੋਂ। (9 7 -9)

(f) 2, -200

2 ਸੰਖਿਆ ਰੇਖਾ ਤੇ ਘੱਟੇ ਧਾਮੇ ਹੋਂ। (2 7 -200)

(2) ਜੇਹੇ ਲਿਖਿਆਂ ਸੰਕੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਮਾਰੀਆਂ ਸੰਯੁਕਤ
ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰੇ ਕੁਮ ਹਿੱਚੇ ਲਿਖੇ।

(a) 0 ਅਤੇ -6

ਦੁਆਰੇ ਕੁਮ ਹਿੱਚੇ -5, -4, -3, -2, -1

(b) -6 ਅਤੇ +6

ਦੁਆਰੇ ਕੁਮ ਹਿੱਚੇ -5, -4, -3, -2, -1, 0, 1, 2, 3, 4, 5

(c) -9 અને -11

દયે સુ દિધ -16, -15, -14, -13, -12, -11, -10

(d) -19 અને -5

દયે સુ દિધ -18, -17, -16, -15, -14, -13, -12, -11,

-10, -9, -8, -7, -6

(9)(a) -15 કે દેડીનાં યંત્ર મંપુરન મંધિનાદાં લિધે ।

-15 કે દેડીનાં યંત્ર મંપુરન મંધિનાદાં :-

-14, -13, -12, -11, 0, 1, 2, 3 ...

(b) -20 કે દેડીનાં યંત્ર મંપુરન મંધિનાદાં લિધે ।

-20 કે દેડીનાં યંત્ર મંપુરન મંધિનાદાં :-

-21, -22, -23, -24, -25

(c) 0 કે દેડીનાં યંત્ર મંપુરન મંધિનાદાં લિધે ।

0 કે દેડીનાં યંત્ર મંપુરન મંધિનાદાં :-

1, 2, 3, 4, 5

(d) 0 કે દેડીનાં યંત્ર મંપુરન મંધિનાદાં લિધે ।

0 કે દેડીનાં યંત્ર મંપુરન મંધિનાદાં :-

(10) જે દિધે મંધિનાં દિધે દેડી મંધિના કે પંચર
મગાઉ ।

(a) -5, -7

-5 > -7

(-5), -7

(b) $0, -3$
 $0 \boxed{>} -3$
 $\textcircled{0}, -3$

(c) $5, 7$
 $5 \boxed{<} 7$
 $5, \textcircled{7}$

(d) $-9, 0$
 $-9 \boxed{<} 0$
 $-9, \textcircled{0}$

(e) $-9, -11$
 $-9 \boxed{>} -11$
 $\textcircled{-9}, -11$

(f) $-4, 4$
 $-4 \boxed{<} 4$
 $-4, \textcircled{4}$

(g) $-10, -100$
 $-10 \boxed{>} -100$
 $\textcircled{-10}, -100$

(h) $10, 100$
 $10 \boxed{<} 100$
 $10, \textcircled{100}$

(ii) ਜੇਕਰ ਲਿਖੀਆਂ ਮੰਤਰਾਂ ਮੰਤਰਾਂ ਦੇ ਠੀਕ ਦੁਆਰੇ
 ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ ਲਿਖੋ।

(a) $0, -7, -9, 5, -3, 2, -4$
 ਦੁਆਰੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ

$-9, -7, -4, -3, 0, 2, 5$

(b) $8, -3, 7, 0, -9, -6$
 ਦੁਆਰੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ

$-9, -6, -3, 0, 7, 8$

(12) જેઠ સિયીમાં મંચિજાતું નૂં પટરે સ્ત્રા દિંચ
સિયી.

(a) $-9, 3, 4, -6, 8, -3$
પટરે સ્ત્રા દિંચ

$8, 4, 3, -3, -6, -9$

(b) $4, 8, -3, -2, 5, 0$
પટરે સ્ત્રા દિંચ

$8, 5, 4, 0, -2, -3$